

kongevalgte Medlem, at der er Grund til nøje at overveje, om der ikke midlertidig bør gøres noget for at hjælpe paa Præsterne. Som den højtærede Minister selv udtalte: Præstevalglov og Præstelønningslov skulle følges ad. Nu have vi jo i Virkeligheden faaet Valgloven, men Lønningsloven er der ikke gjort noget ved, og under disse Omstændigheder forekommer det mig, at der er god Anledning til at overveje, om man ikke skulde yde dem en midlertidig Hjælp. Ganske vist er der paa Finansloven henvist til, at man kan tage fra de store for at give til de mindre Præsteembeder, det blev jo saa Selvhjælp. Men der er ogsaa, saa vidt jeg husker, givet en Antydning af, at der kan komme Hjælp udefra; naar det Beløb, som er bevilget til at holde det skadesløse for de forhøjede Skattepaalæg med, ikke fuldt ud behøves dertil, kan det ogsaa anvendes i samme Øjemed som Fradragene til Stiftsmidlerne. Det forekommer mig, at der er givet en Anvisning her, som der er Grund til at føre videre. Disse Tanker henstiller jeg til det eventuelle Udvalgs nærmere Overvejelse.

Goos: Den højtærede Minister udtalte sig en Del om det Principspørgsmaal, at en Lønningslov for Præsterne nødvendigvis maatte bæres af de til Kirken henlagte Midler. Dette Spørgsmaal berørtes i forrige Møde kun i Forbigaaende af mig, og jeg vil heller ikke nu indlade mig paa en egentlig Drøftelse deraf. Dog, det er et stort og vigtigt Principspørgsmaal, det erkender jeg, og jeg erkender ligeledes med den højtærede Minister, at det er med megen Varsomhed, at det kirkelige Udvalg har udtalt sig om, hvorledes der eventuelt, naar Midlerne ikke slaa til, skal gaas frem for at skaffe forøgede Midler til Veje. Det, jeg derimod særlig vil dvæle ved, er den Udtalelse, som det glædede mig at høre fra den højtærede Ministers Side, at en Præstevalglov og en Lønningslov høre sammen, thi deraf har jeg videre draget den Slutning, at en midlertidig Præstevalglov, som er det, vi have nu, fører konsekvent til eller bør kun findes i Forbindelse med en midlertidig Lønningslov, og det er netop det, jeg sluttede mine Udtalelser med i det forrige Møde, at jeg ønskede, at man til en Bestemmelse om Forlængelse af Menighedsraad kunde føje en Bestemmelse om midlertidig Lønningsforbedring for de Embeder, der mest trængte dertil. Nu fremsætter den ærede Minister en Plan eller en Tanke med Hen-

syn til Stiftsmidlernes Fordeling i Aar, som efter det ganske løse Indtryk, jeg fik af Meddelelserne, forekom mig meget forstandig. Er der da noget i Vejen for at fæste dette som et Tillæg til denne Lov, at en saadan midlertidig Lønningsforbedring skulle Præsterne have, naar de have siddet — jeg tror, det var 10 Aar, i et Embede, uden at have faaet Lønnen forbedret, i alt Fald de lavest lønnede af dem? Nu tilføjede rigtignok den højtærede Minister dette: Hvis Stiftsmidlerne kunne slaa til. Det var det, vi skulde komme bort fra, saa at det ikke blev en saa uvis Udsigt, men man skulde sige, at hvis de ikke kunne slaa til for at yde en saadan midlertidig Lønningsforbedring, skulde Statskassen staa i Forskud eller yde det fornødne Beløb. Derved hævdede vi jo den Uvished, som hæfter ved den Plan, Ministeren udtalte sig om, hele den Uvished, som maa være højt pinlig for Præsterne, uden at Statskassen dog risikerede noget. Thi efter de Forudsætninger, hvorpaa det kirkelige Udvalgs Lønningslov er grundet, vilde det, som Statskassen her kom til at risikere, ikke blive af nogen som helst væsentlig Betydning, og den Udsigt ligger jo saaledes, som den sidste ærede Taler (Måtzen) ogsaa udtalte, ikke udenfor de Love og Forudsætninger paa Finansloven, som findes om denne Sag, at der kan ydes Tilskud ogsaa fra anden Side end fra Kirkens egne Midler. Det forekommer mig derfor, at den højtærede Minister efter selve sit Udgangspunkt: en Præstevalglov sammen med en Præstelønningslov, ikke kunde have noget væsentligt at indvende mod den Tanke, at der til en Forlængelse af Menighedsraadens Varighed knyttes en Bestemmelse om en midlertidig Lønforbedring for de lavt lønnede Embeder, væsentlig — vel sagtens — i den Skikkelse, som den højtærede Minister udtalte var Ministeriets Plan.

Det andet Punkt i Ministerens Udtalelse, som jeg vilde dvæle et Øjeblik ved, er, at han ikke erkendte, at der var en Forbindelse mellem Menighedsraadens Forlængelse og Forlængelsen af det kirkelige Udvalgs Varighed. Jo, der er akkurat den samme Forbindelse, som der er mellem en Præstevalglov og en Lønningslov. Dette Tings Standpunkt i 1903 var dette: intet Menighedsraad, intet Organ for de enkelte Menigheder uden et Organ for den samlede Kirke. Naar vi gik ind paa, at Menighedsraadene skulde midlertidig oprettes som Organ for de enkelte Menigheder, forlangte vi, at der skulde være et sted-